

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: C. Guzun)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov)

Î N C H E I E R E

02 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Evdochia Morarescu,
reprezentată de avocatul Oleg Grosu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Evdochia
Morarescu împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Rolina-Grup” cu privire
la încasarea sumei rezultată din rezolvirea contractului privind construcția spațiului
locativ, încasarea dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor judiciare,
împotriva deciziei din 05 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 09 noiembrie 2016, Evdochia Morarescu a depus cerere de chemare în
judecată împotriva SRL „Rolina-Grup” cu privire la încasarea sumei rezultată din
rezolvirea contractului privind construcția spațiului locativ, încasarea dobânzii de
întârziere și compensarea cheltuielilor judiciare.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 10 iunie 2008 a încheiat cu
„Rolina-Grup” contractul nr. 18 privind construcția spațiului locativ.

În corespundere cu punctul 2.1 din contract, SRL „Rolina-Grup” și-a asumat
obligația să construiască apartamentul nr. 23, amplasat pe str. Iazului 19, mun.
Chișinău și să-l transmită în proprietatea reclamantei, iar aceasta și-a asumat
obligația să achite cota de investiție de 33 000 de euro.

Or, pârâtul a pretins și a primit de la reclamantă suma de 34 000 de euro,
achitate după cum urmează: prima rată în sumă de 2 000 de euro a fost achitată la
10 iunie 2008, ce constituia la acel moment - 32 060,40 de lei; a doua rată în sumă
de 31 000 de euro a fost achitată la 01 august 2008, ce constituia - 469 646,90 de
lei și ultima rată în mărime de 1 000 de euro a fost achitată la 06 octombrie 2009,
ce constituia - 16 633,80 de lei.

Conform punctului 5.4 din contract, SRL „Rolina-Grup” și-a asumat obligația
să anunțe beneficiarul, Evdochia Morarescu, despre data de predare-primire în

proprietate a apartamentului, achitat integral pentru efectuarea lucrărilor de finisare.

Însă, reclamanta așa și nu a primit prin scrisoare recomandată un anunț pentru a se prezenta să-i fie predat în proprietate apartamentul respectiv.

Astfel, la 21 martie 2011, Evdochia Morarescu a încheiat un nou contract de vânzare-cumpărare cu SRL „Rolina-Grup”, prin care a achiziționat un alt apartament cu nr. 26, din același bloc locativ, amplasat pe str. Iazului 19, mun. Chișinău, la prețul de 411 810 lei, considerând că apartamentul cu nr. 26 procurat la 21 martie 2011 i-a fost vândut în schimbul apartamentului nr. 23, pentru care a încheiat contract de investiție și pentru care a achitat suma de 34 000 de euro.

În acest sens, pentru încasarea diferenței de preț de 106 531 de lei, aceasta s-a adresat în instanța de judecată în anul 2012, iar prin decizia din 29 ianuarie 2014 a Curții Supreme de Justiție, acțiunea ei a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin urmare, Evdochia Morarescu a învederat că din conținutul deciziei sus - menționate, rezultă că nu se pot compensa sumele dintre două contracte distincte, care sunt în vigoare până în prezent și care se reziliază fiecare în mod separat. Așadar, faptul concluzionării eronate a compensării sumelor enunțate mai sus, nu se mai cer a fi dovedite, deoarece sunt constatate de Curtea Supremă de Justiție printr-un act judecătoresc irevocabil. Or cele relatate mai sus dețin autoritatea lucrului judecat în temeiul art. 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

În opinia ei, unica formulă juridică care trebuie implementată în acțiunea de față rezidă în: a) SRL „Rolina-Grup” în temeiul contractului nr. 18 din 10 iunie 2008 privind construcția spațiului locativ, urmează să transmită Evdochiei Morarescu apartamentul cu nr. 23, achitat integral; b) Evdochia Morarescu urmează să achite în baza contractului de vânzare-cumpărare din 21 martie 2011 suma de 411 810 lei, dat fiind că valoarea bunului procurat a fost stabilit în lei, pe care nu a achitat-o la semnarea contractului; c) în cazul în care SRL „Rolina-Grup” refuză să transmită reclamantei apartamentul cu nr. 23 achitat integral, contractul de investiție va fi rezolvit, iar societatea pârâtă va fi obligată să restituie reclamantei suma de 34 000 de euro.

În scopul realizării acțiunilor indicate mai sus, la 05 iunie 2016 și la 06 iunie 2016, Evdochia Morarescu a expediat în adresa pârâtei un aviz, prin care a solicitat transmiterea apartamentului nr. 23 și documentele care asigură înregistrarea dreptului de proprietate asupra imobilului contractat, în termen maxim de 30 zile calendaristice, calculate din momentul recepționării. Totodată, în cererea din 05 iunie 2016 și 06 iunie 2016, s-a arătat că, în cazul în care nu vor executa cerințele indicate în termen de 30 zile calendaristice din momentul recepționării avizului, acesta va fi considerat ca preaviz de rezolvire anticipată a contractului nr. 18 din 10 iunie 2008. Astfel, la expirarea celor 30 de zile, contractul va fi considerat rezolvit, prin declarație expresă.

A mai afirmat că cererile date au fost recepționate de pârât la 06 iunie 2016 și 08 iunie 2016, iar termenul de 30 de zile a expirat la 06 iulie 2016 și 08 iulie 2016, însă SRL „Rolina-Grup” nu a răspuns și a ignorat cerințele reclamantei.

În cazul de față, din 08 iulie 2016 și în baza art. 738 din Codul civil, SRL „Rolina-Grup” a devenit obligată să restituie suma achitată de reclamantă în mărime de 34 000 de euro, deoarece valoarea obligațiilor contractului nr. 18 din 10

iunie 2008 au fost stabilite de părți în euro, mai mult, pârâta a fost pusă în întârziere.

Reclamanta a pretins că este îndreptățită să ceară restituirea sumei indicate mai sus și încasarea dobânzilor de întârziere.

În argumentarea esenței încălcărilor evocate, aceasta a susținut că pârâta a încălcat prevederile pct. 5.4. al contractului nr. 18 din 10 iunie 2008 privind construcția apartamentului 23, or, deși și-a asumat expres obligația că după finisarea lucrărilor de construcție, prin scrisoare recomandată, să anunțe beneficiarul despre data de primire-predare în proprietate a apartamentului, așa și nu a primit prin scrisoare recomandată un anunț pentru a se prezenta să-i fie predat în proprietate imobilul.

În realitate, SRL „Rolina-Grup” a acționat cu rea-credință și nu a dorit să execute contractul nr. 18 din 10 iunie 2008, deoarece nu a transmis către investitorul Evdochia Morarescu apartamentul nr. 23 în termenul solicitat prin avizul din 05 iunie 2016, ba mai mult începând cu 19 iulie 2016, pârâta este în întârziere legală.

Din aceste motive, Evdochia Morarescu a solicitat încasarea datoriei în mărime de 34 000 de euro, rezultate din rezoluțiunea contractului nr. 18 din 10 iunie 2008, și compensarea cheltuielilor judiciare în mărime de 7 000 de lei (f.d. 14, 80, Vol. I).

Mai mult, prin cererea de majorare a pretențiilor inițiale, reclamanta a cerut încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 5 109,31 euro, pentru perioada 19 iulie 2016 - 15 mai 2017 (f.d. 69, Vol. I).

Prin hotărârea din 12 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă parțial acțiunea Evdochiei Morarescu; a fost încasat de la SRL „Rolina-Grup” în beneficiul Evdochiei Morarescu datoria ce rezultă din rezoluțiunea contractului nr. 18 din 10 iunie 2008, în sumă de 34 000 de euro, inclusiv dobânda de întârziere în mărime de 5 109 euro, convertiți în lei moldovenești conform cursului oficial la data executării hotărârii; a fost încasat de la SRL „Rolina-Grup” în beneficiul Evdochiei Morarescu cheltuielile de judecată pentru asistență juridică în sumă de 4 000 de lei; a fost încasat de la SRL „Rolina-Grup” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 23 366,20 de lei. În rest, pretențiile reclamantei referitoare la cheltuielile de judecată s-au respins ca neîntemeiate.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei instanțe, SRL „Rolina-Grup” a declarat apel.

La 11 aprilie 2018, Evdochia Morarescu a depus cerere, prin care a solicitat încasarea dobânzilor de întârziere în cuantum de 996,26 de euro, pentru perioada 31 ianuarie 2018 - 10 aprilie 2018 și suma de 2 113,12 euro, pentru perioada 12 septembrie 2017 - 31 ianuarie 2018 (f.d. 119 - 120, 138 - 139, Vol. I).

Prin decizia din 11 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, corectată prin încheierea din 06 iunie 2018, a fost respins apelul declarat de SRL „Rolina-Grup” și a fost menținută hotărârea din 12 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani; a fost încasată de la SRL „Rolina-Grup” în beneficiul Evdochiei Morarescu dobânzile de întârziere pentru perioada 12 septembrie 2017 - 10 aprilie 2018 în sumă de 3 109,38 euro sau suma în lei moldovenești echivalentă la momentul executării hotărârii, conform cursului valutar al Băncii Naționale a

Moldovei; a fost încasat de la SRL „Rolina-Grup” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1 759,81 de lei.

La 27 iunie 2018, SRL „Rolina-Grup” a declarat recurs împotriva deciziei din 11 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a solicitat casarea acesteia și hotărârii din 12 septembrie 2017 a primei instanței cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 12 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de SRL „Rolina-Grup”; a fost casată decizia din 11 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Evdochia Morarescu împotriva SRL „Rolina-Grup” cu privire la încasarea sumei rezultată din rezolvirea contractului privind construcția spațiului locativ, încasarea dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor judiciare, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Rejudecând cauza, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 05 martie 2019 a admis apelul declarat de SRL „Rolina-Grup”; a casat hotărârea din 12 septembrie 2017 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău și a pronunțat o nouă hotărâre de respingere a acțiunii înaintate de Evdochia Morarescu împotriva SRL „Rolina-Grup” cu privire la încasarea sumei rezultată din rezolvirea contractului privind construcția spațiului locativ, încasarea dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor judiciare.

Pentru a decide astfel, instanța de apel prin prisma art. 195, 267, 666, 667 din Codul civil, a considerat neîntemeiată hotărârea primei instanță, prin care a admis acțiunea, ca fiind emisă contrar materialului probator și normelor aplicabile speței.

Așadar, instanța de apel a considerat greșită concluzia primei instanțe privind temeinicia pretențiilor Evdochiei Morarescu, deoarece conține o apreciere eronată a circumstanțelor de fapt raportate la cadrul legal existent ce reglementează speța.

Cu referire la respectarea termenului de prescripție de reclamantă la înaintarea acțiunii, Colegiul a menționat că cererea a fost depusă cu respectarea prevederilor art. 267 Cod civil, ori acest termen urmează a fi calculat începând cu 08 iunie 2016, adică din momentul când SRL „Rolina-Grup” a recepționat avizul de rezoluțiune a contractului. Astfel, probatoriul în speță, confirmă faptul că între Evdochia Morarescu și SRL „Rolina-Grup” au fost încheiate două contracte, pe când de facto efectul ar fi fost produs doar de contractul din 21 martie 2011, prin care părțile au încheiat contract de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. 26, amplasat pe str. Iazului 19, mun. Chișinău. Or, Evdochia Morarescu la propria dorință după încheierea contractului din 10 iunie 2008 a consimțit primirea în proprietate a unui alt imobil cu suprafață mai mare, încetarea contractului din 10 iunie 2008, transferarea plăților achitate în contul achitării celui de-al doilea contract din 21 martie 2011.

În opinia Colegiului la data încheierii contractului de vânzare-cumpărare din 21 martie 2011, contractul de investiție din 10 iunie 2008 a încetat de comun acord al părților, acest contract de investiție nu a încetat prin rezoluțiunea contractului dat operată unilateral de Evdochia Morărescu în anul 2016, or, Evdochia Morarescu a confirmat aceste circumstanțe prin achitarea diferenței de bani precum și prin înaintarea pretențiilor cu privire la calitatea construcției.

Instanța de apel a respins afirmațiile reclamantei precum că din eroare a considerat că apartamentul nr. 26 procurat la 21 martie 2011 i-a fost vândut în locul apartamentului nr. 23, pentru care a încheiat contract de investiție, deoarece această afirmație se combate prin cele menționate și susținute de reclamantă la înaintarea și examinarea cererii de chemare în judecată depuse la 19 august 2011.

Mai mult, Colegiul a învederat ca fiind cert faptul că Evdochia Morarescu nu a efectuat careva plăți potrivit obligațiunilor contractuale de achitare a valorii imobilului procurat în baza contractului de vânzare-cumpărare din 21 martie 2011, recepționând imobil cu înregistrarea dreptului de proprietate la OCT Chișinău, dar nu a efectuat nici o plată în temeiul acestui contract, așa cum părțile au convenit ca plățile în baza contractului de investiție nr. 18 din 10 iunie 2008, să fie transferate în contul contractului de vânzare-cumpărare din 21 martie 2011.

De asemenea, instanța de apel a reținut că reclamanta nu a prezentat careva probe întru confirmarea achitărilor în baza contractului din 21 martie 2011, diferită de cea efectuată în baza contractului de investiție nr. 18 din 10 iunie 2008.

Totodată, Colegiul a reținut că apartamentul înregistrat cu drept de proprietate după Evdochia Morarescu în baza contractului de vânzare-cumpărare din 21 martie 2011, are o suprafața mai mare cu 7 m.p., decât cum a fost stabilit în contractul de investire în construcție pentru apartamentul nr. 23.

Colegiul a concluzionat că la înaintarea acțiunii, reclamanta a optat de a rămâne împroprietărită cu apartamentul nr. 26 din str. Iazului 19, mun. Chișinău, valoarea căruia nu a achitat-o și în același timp pentru restituirea neîntemeiată a sumelor achitate în contul construcției apartamentului nr. 23, în urma rezoluționării contractului de investiție, fapt ce contravine cadrului legal, cât și unei conduite de bună-credință a părților antrenate în raportul juridic litigios.

La 24 mai 2019, Evdochia Morarescu, reprezentată de avocatul Oleg Grosu, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a aplicat eronat și încălcat normele de drept material ce au dus la soluționarea greșită a cauzei, au fost apreciate arbitrar probele, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Totodată, recurenta a invocat în susținerea cererii de recurs argumente de fapt și de drept similare celor indicate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare.

În contextul prevederilor art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 05 martie 2019.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei deciziei motivate prin scrisoarea de însoțire din 22 martie 2019 (f.d. 47, Vol. II), însă lipsesc date despre recepționarea acestuia de către participanții la proces.

Astfel, recursul declarat la 24 mai 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Evdochia Morarescu, reprezentată de avocatul Oleg Grosu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Evdochia Morarescu, reprezentată de avocatul Oleg Grosu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs,

întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Evdochia Morarescu, reprezentată de avocatul Oleg Grosu, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Evdochia Morarescu, reprezentată de avocatul Oleg Grosu, împotriva deciziei din 05 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat